–सद् *m*. N. of Brahmā. आनन्दयिष्यदागम्य कथं त्वामरविन्दसत् Bk. 21. 12.

अरविन्दिनी 1 A lotus plant; प्रपीतमधुका भृङ्गैः सुदिवेवारविन्दिनी Bk. 5. 70. –2 An assemblage of lotus flowers. –3 A place abounding in lotus flowers.

अरस *a*. 1 Sapless, not juicy, tasteless, insipid; अरसं नित्यमगन्धवच्च यत् Kaṭh. 3. 15. –2 Dull, flat. –3 Weak, having no strength, inefficacious. वृश्चिकस्यारसं विषमरसं वृश्चिक ते विषम् Rv. 1. 191. 16. –4 One who has no sense of appreciation. किमस्या नाम स्यादरसपुरुषानादरशतैः। N. –5 Unhappy. कृपणं बत यज्जनः स्वयं सन्नरसो व्याधिजराविनाशधर्मा Bu. ch. 5. 12. –सः No juice, absence of juice. –Comp. –आशः 1 eating sapless food. –2 maceration of the body. –आशिन् *a*. 1 eating sapless food. –2 macerating the body.

अरसिक *a*. 1 Devoid of taste, sapless, insipid, flavourless (of a thing). –2 Void of feeling or taste, dull, unfeeling, inappreciative, insensible to the charms (of poetry &c.); अरसिकेषु कवित्वनिवेदनं शिरसि मा लिख मा लिख मा लिख Udb.

अरसीठक्कुरः N. of a poet (mentioned in Śārṅgadhara's anthology).

अरहस् *n*. Absence of secrecy.

अरहायते Den. A. To become known.

अराग, –अरागिन् *a*. Cool, dispassionate; तमहमरागकृष्णं कृष्णद्वैपायनं वन्दे Ve. 1. 4.

अराजक *a*. Having no king, anarchical; नाराजके जनपदे Rām. 2. 67. 9–28; Ms. 7. 3; अराजके जीवलोके दुर्बला बलवत्तरैः। पीड्यन्ते न हि वित्तेषु प्रभुत्वं कस्यचित्तदा॥ Mb.; शोच्यं राज्यमराजकम् Chāṇ. 57.

अराजन् *m*. Not a king. –Comp. –भोगीन *a*. not fit for the use of a king. –स्थापित *a*. not established by a king, illegal.

अराजिन् *a*. Ved. Unchecked, unrestrained, or without splendour; पर्वतीँ अराजिनः Rv. 8. 7. 23.

अराटकी Ved. N. of the plant अजशृङ्गी (Mar. मेढशिंगी) एयमगन्नोषधीनां वीरुधां वीर्यावती। अजशृङ्ग्यराटकी तीक्ष्णशृङ्गी व्यृषतु Av. 4. 37. 6.

अरात् *ind*. Immediately; at once; वर्तन्ति यदनीत्या ते तेन साकं पतन्त्यरात् Śukra. 4. 1266

अरातिः [न राति ददाति सुखं, रा–क, न. त.] 1 An enemy, foe; देशः सोऽयमरातिशोणितजलैर्यस्मिन् ह्रदाः पूरिताः Ve. 3. 33; अरातिं बहुमन्यत R. 12. 89. (in the Veda) non-offering (of sacrifices), stinginess, hardness, malignity, malevolence, failure or adversity; malignity personified; evil spirit whose aim it was to defeat the good intentions and disturb the happiness of man (used in *f*.). –2 The number six. –3 The sixth position in (astronomy). –Comp. –दूषण, –दूषि, –ह *a*. Ved. destroying adversities or enemies; Av. 19. 34. 4. –भङ्गः destruction of enemies.

अराति (ती) याति Den. P. Ved. To desire not to offer; to act like an enemy, act maliciously; अथो यो नो अरातियात् Av. 4. 36. 1.

अरातीयत् *a*. Not offering, unfriendly, malicious, acting like an enemy.

अरातीयु *a*. Ved. Not accustomed to offer; inimical; अरातीयोर्भ्रातृव्यस्य दुर्हार्दो द्विषतः शिरः Av. 10. 6. 1.

अरातीवन् *a*. Not offering; unfriendly, malicious, hostile, inimical.

अराद्धिः *f*. Transgression, sin, offence; envy. परिविविदानमराद्ध्या Vāj. 30. 9.

अराधस् *a*. [राधः; धनम्–Nir. न. ब.] Poor, not able to perform sacrifices, stingy; hard.

अराम *a*. Disagreeable, unpopular; एवं प्रव्राजितश्चैव रामोऽरामो भविष्यति. Rām. 2. 9. 33

अराय *a*. [नास्ति रा धनं यस्य वेदे षत्वसमासः] 1 Devoid of wealth, without sacrificial gifts. –2 Stingy, niggardly. –यः, –यी Any malignant or evil spirit; अरायि काणे विकटे Rv. 10. 155. 1.

अराल *a*. [ऋ-विच् अरं आलाति, ला क] Spreading like the spokes of a wheel, curved, crooked; 'अरालः कुटिले मतः इति' मेदिनीकरः; Māl. 9. 34; पादावरालाङ्गुली M. 2. 3. –लः 1 A bent or crooked arm. –2 The resin of the plant Shorea Robusta (सर्जरस; Mar. राळ). –3 An elephant in rut. –ला 1 An unchaste woman, harlot, courtezan. –2 A modest woman (अधृष्टा). –Comp. –केशी a woman with curled hair; भित्त्वा निराकामदरालकेश्याः R. 6. 81. –पक्ष्मन् *a*. having curved eyelashes; करोति लक्ष्यं चिरमस्य चक्षुषो न वक्त्रमात्मीयमरालपक्ष्मणः Ku. 5. 49.

अरावन् *a*. Ved. Not offering, malignant, epithet of evil spirits. अपघ्नन्तो अराव्णः Rv. 9. 13. 9. यो अस्मभ्यमरावा Rv. 9. 21. 5.

अराष्ट्रम् Loss of a royal power or sovereignty.

अरि *a*. [ऋ-इन्] Moving, going, reaching; obtaining, aspiring, devoted to, zealous (Ved.). –रिः 1 An enemy, foe (cf. Uṇ. 4. 138); (used in the Veda like an adjective in the sense of 'ungenerous', 'malicious', 'not worshipping or devoted', 'hostile'); विजितारिपुरःसरः R. 1. 59, 61; 4. 4. –2 An enemy of mankind (said of the six feelings which disturb man's mind); कामः क्रोधस्तथा लोभो मदमोहौ च मत्सरः; कृतारिषड्वर्गजयेन Ki. 1. 9. –3 A species of खदिर or Mimosa (विट्खदिर; Mar. शेण्या खैर). –4 N. of the number six (from the six enemies). –5 N. of a condition in astronomy. –6 Any part of a carriage.